

JOURNAALTJE

STICHTING ONTWIKKELINGSSAMENWERKING N.O.–BRAZILIË

Secretariaat: Voordeltonk 74 – 5721HM Asten.
Telefoon: 0493-693545
Redactie: Greveslag 52, 6662 VC Elst (Gld).

Penningmeester: Galgeplek 32 – 6662 VR Elst.
Rabobank Elst. Rek.nr. NL 17 RABO 0116 8924 12
Website: www.sonob.nl

Inhoud

- Woord van de voorzitter pag. 1
- Jaarverslag Lar da Criança pag. 1
- Crescer Feliz/Caminho Verde pag. 2
- Van de kascommissie pag. 4
- Toelichting financiën 2013 pag. 4
- Van de redactie pag. 4

Woord van de voorzitter

Zowel Cécile van der Horst- primair verantwoordelijk voor donateurs- en Geert Hasselbach – penningmeester, hebben afscheid genomen als bestuurslid van SONOB.

Afscheid nemen van bestuursleden die vele jaren zo betrokken en met volle inzet hun werkzaamheden uitgevoerd hebben moet je “vieren”, weliswaar met een beetje pijn in het hart. Vieren omdat het afscheid nemen positief benaderd moet worden en met pijn in het hart omdat je met elkaar zoveel jaren lief en leed gedeeld hebt.

Het afscheid vond plaats in Boxmeer in brasserie de Bock. Aanwezig was ook Corry Pals, weduwe van Catharinus. Catharinus die de Braziliaan en zijn land zo goed begreep. Corry en hij hebben er samen zo’n vijftien jaar gewoond. Dat Corry erbij was voelde ook goed.

Naarmate we als bestuursleden ouder worden is nieuw bestuursbloed dringend nodig. Gelukkig heeft zich een nieuw bestuurslid gemeld in de persoon van Maria Sterken. Meer hierover later.

Nu nemen we afscheid van twee mensen aan wie de organisatie veel te danken heeft. Zij hebben ieder meer dan vijftien jaar heel veel energie in SONOB geïnvesteerd. Ze zijn onder meer op bezoek geweest in Alagoas/Brazilië, om met eigen ogen het land en zijn situatie te aanschouwen en beter te leren begrijpen waarom wij dit werk doen en wat er van ons gevraagd wordt om dit jarenlang vol te houden. Met hun hulp zijn vele pro-

jecten geïnitieerd en ondersteund. Zij hebben daarvoor sponsors gezocht. Bedrijven, instellingen en scholen bezocht om hun medewerking te vragen, vooral middels donaties.

Ook mede namens Cécile en Geert zijn we op zoek naar nieuwe sponsors voor projecten en ondersteuning van schoolgaande kinderen. Meld u aan als sponsor op SONOB.nl, of bel met een bestuurslid. Zie hiervoor ook onze website. Elke gift of initiatief voor ondersteuning van een project is welkom. In Brazilië is nog heel veel te doen. Zie daarvoor onder andere het verslag van Henk van Hoof, die samen met vrouw en dochter Alagoas bezocht heeft.

John van Dijk

JAARVERSLAG LAR DA CRIANÇA

Onlangs ontvingen we het jaarverslag van het Lar da Criança (LCAA) in Palmeira dos Índios. Hierin staat zr. Luciene uitgebreid stil bij het overlijden van haar voorgangster zr. Roberta. Verder gaat zij nog eens in op het belang van het meisjeshuis, waar een aantal van de allerarmste kinderen/jongeren uit Palmeira dos Índios tussen de 4 en 16 jaar worden opgevangen.

Aan het eind van de inleiding bedankt ze de twee Nederlandse organisaties en daardoor U, voor het feit dat U dit werk mogelijk maakt. Het huis draait voor het allergrootste deel op Uw bijdragen. De overheid stelt wel enkele leerkrachten en specialisten beschikbaar, die op specifieke gebieden ondersteuning verlenen.

Vervolgens geeft Luciene een opsomming van de belangrijkste activiteiten, te weten:

Huiswerk- en bijlessen. Dagelijkse lessen volgens schema, gericht op versterking schoolprestaties.

Haken en borduren en maken van “vriendschapsarmbanden”. Weke-

lijks in drie groepen van dertig kinderen/jongeren.

Maken van bonbons (truffels). Twee groepen, een keer per week. De cursus behelst ook lessen in ondernemerschap.

Recreatie en vrije tijd. Dagelijks gedurende een uur aangeboden groepsgevoerde activiteiten en op feestdagen met zijn allen.

Godsdienstoefeningen. Bijwonen van diensten en religieuze gebeurtenissen.

Workshops dans en choreografie.

Groepsdynamiek. Ter versterking van sociale relaties onderling en met de familie. Wekelijks voor veertig kinderen in de leeftijd van tien tot vijftien jaar.

Samenlevingsbijeenkomsten met de moeders. Eens in de drie maanden een bijeenkomst met wisselende onderwerpen.

Huisbezoeken. In samenwerking met begeleiders en sociaal werkers van de gemeente, met het doel meer begrip te krijgen voor het gedrag van sommige kinderen/jongeren.

Drie maaltijden en twee tussendoortjes per dag. Met de nadruk op gezonde voeding en het aanleren van het maken van de juiste keuzes.

Het rapport wordt afgesloten met een opsomming van feesten en evenementen en een groot aantal foto's. Het straalt dezelfde zorg, liefde en degelijkheid uit, die kenmerkend zijn voor dit fantastische tehuis en u bent het die dit werk jaar in, jaar uit weer mogelijk maakt. Het volledige rapport is te zien op onze site www.sonob.nl.

Jos Livius

CRESCER FELIZ/CAMINHO VERDE

In het Journaaltje van mei 2013 vroegen wij u aandacht voor een project, waarvoor twee namen gebruikt worden: Crescer Feliz (= gelukkig opgroeien) en Caminho Verde (= groene weg) Dit verschil heeft alles te maken met het feit, dat de uitvoerende groepen zelf een naam wilden bedenken voor hun project, waarvan ik u hieronder in het kort de beschrijving zal geven:

Crescer Feliz/Caminho Verde is een project van de *Associação Novo Horizonte* in de staat Alagoas, Brazilië. Deze organisatie

heeft zich voorgenomen, om via spel, onderwijs en sociale en culturele vorming aan jonge mensen die buiten de maatschappij dreigen te komen staan, een sociaal netwerk en betere toekomstkansen te bieden.

Irma Lourdes op bezoek bij Crescer Feliz centrum in Boquirão. Wekelijks komen daar ca. 30 zeer arme jongeren met een leerachterstand bij elkaar, om onder professionele begeleiding te werken aan hun eigen ontwikkeling.

De SONOB wil voor dit project een fonds inrichten, zodat de continuïteit voor meerdere jaren gewaarborgd wordt.

Bij Novo Horizonte is het project in goede handen.

Novo Horizonte is een overkoepelende organisatie van groepen die ontwikkelingsprojecten in Alagoas opzetten en uitvoeren. Novo Horizonte, dat onder leiding staat van *irmã Lourdes*, initieert, coördineert en controleert nieuwe projecten en legt verantwoording af over besteding van het geld en het resultaat. Het werkgebied van Novo Horizonte beslaat de gehele staat Alagoas, in het bijzonder de arme, droge "sertão". Met steun van Nederlandse donors is deze organisatie in staat geweest om drie trainingscentra in te richten, van waaruit alle activiteiten worden gecoördineerd. Deze centra worden bestuurd door groepen jongeren uit de betrokken gemeenschap.

Met uitzondering van de kuststrook bestaat de staat Alagoas uit een droge woestijn. De temperaturen lopen er op tot ver boven de 30 graden en door het uitblijven van regen, is er in grote delen van het jaar ernstig gebrek aan water. Misoogsten, ziekte en zelfs honger zijn daarvan het gevolg. De armen van Alagoas, die slecht, of niet zijn opgeleid, profiteren slechts mondjesmaat mee van de toename van de welvaart in het land.

Door het slechte onderwijs, de grote afstanden naar de dichtstbijzijnde school, gebrek

aan stimulans vanuit thuis, maar ook ontwikkelingsachterstand door slechte voeding in de eerste levensjaren, zijn er groepen jongeren die de aansluiting op school missen en niet verder komen, dan het schrijven van hun eigen naam. Deze jongeren, die in het algemeen geen goede basis thuis hebben, en iedere steun en begeleiding missen, vereenzamen en zijn kansloos om uit de armoede te geraken. Vaak zijn op latere leeftijd alleen drugs, alcohol en criminaliteit een mogelijkheid om "uit de ellende te vluchten". Meisjes komen dikwijls al tussen hun 12^e en 14^e levensjaar in de prostitutie terecht.

Samen spelen, leren en sporten vergroot het zelfrespect.

In het trainingscentrum in Palmeira dos Índios draait, nu al meer dan een jaar en zeer succesvol, het project Crescer Feliz. Het project levert een belangrijke bijdrage in de re-socialisatie van jongeren, die door leerachterstand en huiselijke omstandigheden buiten de boot dreigen te vallen. Novo Horizonte heeft nu het initiatief genomen om het project ook uit te voeren in de regio's Água Branca en Monteirópolis. Het doel is ook hier, om jongeren tussen de 8 en 16 jaar mogelijkheden te bieden om hun sociale en culturele vaardigheden te ontwikkelen onder andere door middel van kunst, dans, theater en muziek.

Op 18 oktober 2013 hebben mijn vrouw, onze dochter en ik een bezoek gebracht aan het project Caminho Verde. Een groep enthousiaste meisjes heette ons van harte welkom. De meisjes voerden een mooi dansje

Projeto, projeto, projeto Caminho Verde en duidelijk: "Projeto, projeto, projeto Caminho Verde".

Na de dans toonden de kinderen grote vellen papier, waarop ze met tekeningen b.v. probeerden uit te leggen hoe je met water moet

omgaan. Dat je water soms meerdere keren kunt gebruiken en dat je het zeker niet moet verspillen. Toen wij op een gegeven moment onze handen wilden wassen, liep een van de meisjes met ons mee naar een paar wasbakken, waar wat water in stond. Nadat we onze handen hadden gewassen goot een van de meisjes met een kommetje water over onze handen. Dit water werd in een bak opgevangen om het nog voor andere doeleinden te kunnen gebruiken, b.v. planten water geven, of om de geit te laven. Toen wij dat zagen zeiden wij tegen elkaar: "Daar kunnen wij een goed voorbeeld aan nemen". Behalve het gebruiken van water leerden de kinderen elkaar onder de bezielende begeleiding van de lerares een aantal zinvolle zaken. Je kon zien dat de kinderen blij waren, dat ze deel uit mochten maken van het project Caminho Verde.

In het Sociaal Centrum Xucurus draait hetzelfde project, maar nu onder de naam Crescer Feliz. Onder leiding van de docent Bruno Henrique, een jonge, enthousiaste Braziliaan ontvangen daar een twintigtal jongens en meisjes onderwijs en vorming. Om de kinderen uit te dagen te willen leren lezen en schrijven schreef en tekende hij een aantal belangrijke begrippen op een vel papier. Zo moesten ze b.v. achter een aantal begrippen in kleur aangeven of een begrip goed (groen) of niet goed (rood) was. In groepjes moesten

Crescer Feliz met Bruno Henrique

de kinderen dan hun keuze aan elkaar uitleggen. De kinderen vonden deze manier van werken heel fijn en ze wilden heel graag leren hun gedachten op papier te zetten. Met weinig middelen wist Bruno Henrique zijn klasje te laten genieten van de "lessen".

Van beide projecten durven wij te zeggen, dat ze voorzien in een grote behoefte en daarom steun verdienen van donors uit Nederland.

Mieke, Malou en Henk van Hoof

FINANCIËEL OVERZICHT			
Beginsaldo	€ 56.882,75	Eindsaldo	€ 58.005,12
Inkomsten;		Uitgaven;	
<i>Periodieke donaties</i>	€ 14.547,89	<i>Lar da Criança</i>	€ 11.760,00
<i>Eenmalige giften</i>	€ 19.566,38	<i>Crèche Batalha</i>	€ 6.480,00
<i>Gift bestuurskosten</i>	€ 1.405,30	<i>Novo Horizonte</i>	€ 14.363,00
<i>Rente</i>	€ 707,04	<i>Bestuurskosten</i>	€ 2.191,48
		<i>Bankkosten</i>	€ 310,76
TOTAAL:	€ 93.110,36		€ 93.110,36

VAN DE KASCOMMISSIE

Op 21 januari hebben Sander Livius en ik, Carel Janssen, samen als kascommissie de boeken van de SONOB aan een onderzoek onderworpen. Uiteindelijk hadden we natuurlijk de meeste belangstelling voor de projectresultaten. Wij spreken onze grote waardering uit voor het beleid van de Stichting, de nauwkeurigheid waarmee met gelden wordt omgegaan en de manier waarop geadmistreerd wordt. Dus: hulde aan de (oud-) penningmeester Geert Hasselbach, die zich meer dan 15 jaar van deze taak gekweten heeft.

Carel Janssen, Elst

TOELICHTING FINANCIËN 2013

Het jaar 2013 valt nog geheel onder de verantwoordelijkheid van de vorige penningmeester, Geert Hasselbach. Aan mij, als opvolger, wel de taak om een en ander toe te lichten.

Saldi: Begin- en eindsaldo liggen dicht bij elkaar, maar dit komt mede doordat de laatste overboekingen naar Brazilië in januari 2014 zijn gepleegd, in plaats van december 2013. In werkelijkheid zijn onze liquide middelen dus wat afgenomen.

Inkomsten: De inkomsten zijn ongeveer €2.500,00 lager dan in 2012, wat voor een deel het gevolg is van het wegvallen van vaste donaties voor kinderen in het meisjeshuis Lar da Criança (LCAA).

Uitgaven: Lar da Criança. Er wordt voor 50 kinderen een maandbedrag van €20,00 naar Brazilië overgemaakt. Omdat de gevraagde donatie van €16,00 nooit is verhoogd en het aantal donaties is teruggelopen, moet hard worden gezocht naar 10 á 15 nieuwe donateurs.

Crèche in Batalha. Hiervoor wordt €20,00 per maand voor 36 kinderen overgemaakt. Het lijkt er op dat de gemeente meer verantwoordelijkheid in de crèche gaat nemen. Te-

gelijktijd worden de eisen aan personeel en gebouwen flink opgeschroefd. Het effect op de kosten is nu nog niet duidelijk.

Novo Horizonte. Dit betreft bijdragen in enkele lopende projecten, te weten: Clube de Mães €2.400,00, Gezinnen €1.500,00, Keukenproject €6.123 en Trainingscentrum Xucurus €3.000,00. €1.340,00 is overgemaakt voor organisatiekosten. Het project Crescer Feliz (Gelukkig opgroeien) kon in 2013 vooruit met het daar aanwezige saldo, maar blijft ook in 2014 steun ontvangen.

Bestuurskosten. Van de uitgegeven €2.191,48 is €1.405,30 teruggeschonken, waardoor slechts €786,18 ten laste is gekomen van de Stichting. (ca 2,4% van de verstrekte hulp.) Ca. €600,00 hiervan zijn verzendkosten van het Journaaltje.

Geert, bedankt voor je goede werk al die jaren en Carel en Sander dank voor jullie zorgvuldige controle!

Jos Livius

□

Woord van de redactie

Wij danken wederom de sponsors van het Journaaltje, met name het ROC Ter AA in Helmond voor het belangeloos drukken van het Journaaltje en Beheermaatschappij Van der Loo BV, Markt 10, 5721 GE te Asten voor het beschikbaar stellen van de enveloppen voor de verzending van het Journaaltje.